

Spis treści

	Str.	Nb.
Przedmowa	V	
Wykaz skrótów	XXXV	

Część I. Część ogólna prawa cywilnego

Rozdział I. Pojęcie prawa cywilnego	3	
§ 1. Ogólne pojęcie	3	1
§ 2. Zakres prawa cywilnego	5	5
§ 3. Systematyka prawa cywilnego	6	10
Rozdział II. Źródła prawa cywilnego	8	
§ 4. Uwagi wstępne	8	12
§ 5. System stanowionych źródeł prawa cywilnego	8	13
I. Kodyfikacja prawa cywilnego	8	13
II. Ustawy odrębne	9	15
III. Rozporządzenia wykonawcze	10	16
IV. Umowy międzynarodowe	10	17
§ 6. Zwyczaje	11	18
§ 7. Zasady współżycia społecznego	11	19
§ 8. Wzorce umowne	13	25
§ 9. Rola orzecznictwa sądowego	13	26
Rozdział III. Normy prawa cywilnego	14	
§ 10. Przepisy prawne i normy prawne	14	27
§ 11. Struktura normy prawa cywilnego	14	29
§ 12. Normy prawne bezwzględnie i względnie obowiązujące ...	15	30
§ 13. Szczególne rodzaje przepisów prawnych	16	33
I. Definicje ustawowe	16	33
II. Przepisy odsyłające	16	34
III. Fikcje prawne	16	35
IV. Zwroty niedookreślone	17	36
V. Reguły interpretacyjne	17	38

	Str.	Nb.
§ 14. Obowiązkiwanie norm prawa cywilnego w zakresie przestrzennym	17	39
I. Uwagi ogólne	17	39
II. Stosowanie zasad prawa międzynarodowego prywatnego	18	40
§ 15. Obowiązkiwanie norm prawa cywilnego w zasięgu czasowym.....	19	42
I. Początek i koniec obowiązkiwania normy prawnej	19	42
II. Zasady prawa międzyczasowego	19	43
1. Uwagi ogólne	19	43
2. Zasada nieretroakcji	20	44
3. Zasada bezpośredniego działania nowej ustawy	20	45
4. Zasada dalszego działania dawnej ustawy	20	46
5. Zasady prawa międzyczasowego zawarte w Przepisach wprowadzających Kodeks cywilny ...	21	47
§ 16. Stosowanie prawa cywilnego	22	49
§ 17. Wykładnia norm prawa cywilnego	22	51
I. Uwagi ogólne	22	51
II. Metody wykładni	23	52
1. Wykładnia językowa	23	52
2. Wykładnia logiczna	23	53
3. Wykładnia systemowa	24	54
4. Wykładnia funkcjonalna	24	55
Rozdział IV. Stosunek cywilnoprawny	25	
§ 18. Pojęcie stosunku cywilnoprawnego	25	56
§ 19. Źródła stosunku cywilnoprawnego	25	58
§ 20. Elementy stosunku cywilnoprawnego	26	59
I. Podmioty	26	59
II. Przedmiot	27	62
III. Treść stosunku cywilnoprawnego	27	63
Rozdział V. Osoby fizyczne	29	
§ 21. Uwagi wstępne	29	64
§ 22. Zdolność prawna	30	66
I. Początek zdolności prawnej	30	66
II. <i>Nasciturus</i>	31	70
III. Koniec zdolności prawnej	34	76
1. Śmierć	34	76
2. Stwierdzenie zgonu	35	80
3. Uznanie za zmarłego	35	81

	Str.	Nb.
§ 23. Zdolność do czynności prawnych	38	90
I. Uwagi wstępne	38	90
II. Brak zdolności do czynności prawnych	39	94
1. Wiek	39	94
2. Ubezłasnowolnienie całkowite	39	95
3. Skutki	40	97
III. Ograniczona zdolność do czynności prawnych	40	98
1. Wiek	40	98
2. Ubezłasnowolnienie częściowe	41	99
3. Skutki	41	102
IV. Pełna zdolność do czynności prawnych	44	107
§ 24. Indywidualizacja osoby fizycznej	44	108
I. Uwagi wstępne	44	108
II. Imię i nazwisko	44	109
III. Stan cywilny	45	112
IV. Płeć	46	115
V. Zamieszkanie	47	116
§ 25. Ochrona dóbr osobistych	48	121
I. Pojęcie dóbr osobistych	48	121
II. Przestanki ochrony dóbr osobistych	49	123
III. Środki ochrony dóbr osobistych	51	127
1. Uwagi wstępne	51	127
2. Niemajątkowa ochrona dóbr osobistych	52	128
3. Majątkowa ochrona dóbr osobistych	52	131
4. Powództwo o ustalenie	54	134
Rozdział VI. Osoby prawne	55	
§ 26. Pojęcie osoby prawnej	55	135
§ 27. Powstanie osoby prawnej	56	137
§ 28. Zdolność prawna osób prawnych	58	144
§ 29. Zdolność do czynności prawnych	58	145
§ 30. Rodzaje osób prawnych	60	152
I. Skarb Państwa i państwowe osoby prawne	60	152
II. Jednostki samorządu terytorialnego	63	159
III. Korporacje i fundacje	68	175
§ 31. Ustanie osoby prawnej	68	176
§ 32. Jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi, mające zdolność prawną	69	177
§ 33. Ochrona dóbr osobistych osób prawnych	72	184
Rozdział VII. Przedsiębiorcy	73	
§ 34. Pojęcie przedsiębiorcy	73	187

	Str.	Nb.
§ 35. Firma przedsiębiorcy	74	189
I. Pojęcie firmy	74	189
II. Firma osoby fizycznej	74	192
III. Firma osób prawnych	74	193
IV. Niezbywalność firmy	75	197
V. Ochrona firmy	76	198
§ 36. Firma spółek handlowych	76	199
Rozdział VIII. Przedstawicielstwo	78	
§ 37. Pojęcie przedstawicielstwa	78	205
§ 38. Przedstawicielstwo a instytucje zbliżone	79	210
§ 39. Rodzaje przedstawicielstwa	81	216
§ 40. Prawo reprezentowania a obowiązek reprezentowania	82	219
§ 41. Pełnomocnictwo	83	223
I. Udzielenie pełnomocnictwa	83	223
II. Rodzaje pełnomocnictwa	84	226
III. Czynności prawne „z samym sobą”	86	233
IV. Problem substytucji	86	236
V. Działanie rzekomego pełnomocnika	87	237
VI. Ustanie pełnomocnictwa	88	241
§ 42. Prokura	89	242
I. Pojęcie prokury	89	242
II. Udzielenie prokury	89	243
III. Zakres umocowania prokurenta	90	248
IV. Szczególne rodzaje prokury	92	251
V. Ustanie prokury	93	253
Rozdział IX. Przedmioty stosunku cywilnoprawnego	95	
§ 43. Uwagi wstępne	95	258
§ 44. Rzeczy	95	259
I. Pojęcie rzeczy	95	259
II. Klasyfikacja rzeczy	96	262
1. Rzeczy ruchome i nieruchome	96	262
2. Rzeczy w obrocie i wyłączone z obrotu	98	266
3. Rzeczy oznaczone co do tożsamości i co do gatunku	99	268
4. Rzeczy podzielne i niepodzielne	99	270
III. Części składowe rzeczy	100	271
IV. Przynależności	102	278
§ 45. Pożytki	103	282
§ 46. Pieniądze	104	287
§ 47. Papiery wartościowe	105	290

	Str.	Nb.
§ 48. Dobra niematerialne	106	293
§ 49. Przedsiębiorstwo	107	294
§ 50. Gospodarstwo rolne	108	297
§ 51. Mienie i majątek	108	298
Rozdział X. Czynności prawne na tle innych zdarzeń cywilnoprawnych	110	
§ 52. Zdarzenia cywilnoprawne w ogólności	110	301
I. Pojęcie zdarzenia cywilnoprawnego	110	301
II. Klasyfikacja zdarzeń cywilnoprawnych	111	303
§ 53. Pojęcie i znaczenie czynności prawnych	114	309
I. Pojęcie czynności prawnej	114	309
II. Rola czynności prawnych	115	312
§ 54. Oświadczenie woli	117	318
I. Istota oświadczenia woli	117	318
II. Składanie oświadczeń woli	119	322
III. Wykładnia oświadczeń woli	122	329
§ 55. Klasyfikacja czynności prawnych	125	335
I. Czynności jednostronne i wielostronne	125	336
II. Czynności konsensualne i realne	126	339
III. Czynności między żyjącymi i na wypadek śmierci	126	342
IV. Czynności zobowiązujące, rozporządzające oraz o podwójnym skutku	127	343
V. Czynności przysparzające	128	347
VI. Czynności kauzalne i abstrakcyjne	129	349
VII. Czynności upoważniające	130	352
§ 56. Zawieranie umów	130	353
I. Sposoby (tryby) zawierania umów w ogólności	130	353
II. Tryb ofertowy zawierania umów	131	355
1. Pojęcie oferty	131	355
2. Skutki złożenia oferty	132	357
3. Przyjęcie oferty	133	363
4. Czas i miejsce zawarcia umowy w trybie ofertowym ...	134	366
5. Szczególne regulacje dotyczące zawarcia umowy w trybie ofertowym przez przedsiębiorców	135	367
III. Przetarg i aukcja	137	373
1. Wprowadzenie do problematyki	137	373
2. Ogłoszenie aukcji i przetargu	138	378
3. Aukcja	139	380
4. Przetarg	140	382
5. Wadium	141	385

	Str.	Nb.
6. Unieważnienie umowy zawartej w przetargu albo aukcji	143	390
IV. Negocjacje	144	393
1. Zawarcie umowy w drodze negocjacji	144	393
2. Odpowiedzialność za winę w kontraktowaniu	145	396
3. Ochrona informacji poufnych	145	398
§ 57. Treść czynności prawnych	146	399
I. Elementy treści czynności prawnych	146	399
1. Elementy przedmiotowo istotne (<i>essentialia negotii</i>)	146	401
2. Elementy nieistotne (<i>naturalia negotii</i>)	147	402
3. Elementy podmiotowo istotne (<i>accidentalialia negotii</i>)	147	403
II. Istota i rodzaje warunku	148	405
III. Terminy i ich obliczanie	149	410
§ 58. Forma czynności prawnych	151	417
I. Uwagi wstępne	151	417
II. Szczególne formy (sposoby) składania oświadczeń woli	152	419
1. Zwykła forma pisemna	152	419
2. Formy pisemne kwalifikowane	153	424
III. Skutki niezachowania formy szczególnej	155	429
1. Forma zastrzeżona pod rygorem nieważności	155	430
2. Forma zastrzeżona dla celów dowodowych	156	432
3. Forma zastrzeżona dla wywołania oznaczonych skutków prawnych	156	435
IV. Forma następczych czynności prawnych	157	436
V. Pismo potwierdzające	157	438
§ 59. Wady oświadczenia woli	158	440
I. Pojęcie i rodzaje wad oświadczenia woli	158	440
II. Brak świadomości lub swobody	159	442
III. Pozorność	160	444
IV. Błąd	161	446
V. Podstęp	162	450
VI. Groźba	163	451
§ 60. Sankcje wadliwych czynności prawnych	164	455
I. Rodzaje sankcji wadliwych czynności prawnych	164	455
II. Nieważność	164	456
III. Wzruszalność	165	459
IV. Bezskuteczność zawieszona	166	462
V. Bezskuteczność względna	167	464

	Str.	Nb.
Rozdział XI. Prawo podmiotowe	169	
§ 61. Pojęcie prawa podmiotowego	169	467
§ 62. Uprawnienia	170	470
I. Uwagi ogólne	170	470
II. Uprawnienia bezpośrednie	170	471
III. Roszczenia	170	472
IV. Uprawnienia kształtujące	171	474
§ 63. Rodzaje praw podmiotowych	171	475
I. Prawa majątkowe i niemajątkowe	171	475
II. Prawa bezwzględne i względne	172	476
III. Prawa zbywalne i niezbywalne	172	478
IV. Prawa akcesoryjne i związane	173	480
§ 64. Nabycie i utrata prawa podmiotowego	174	482
I. Uwagi wstępne	174	482
II. Nabycie pochodne i pierwotne	174	483
III. Nabycie konstytutywne i translatywne	175	486
IV. Nabycie pod tytułem szczególnym i pod tytułem ogólnym.....	175	487
V. Utrata prawa podmiotowego	176	490
§ 65. Wykonywanie prawa podmiotowego	176	491
§ 66. Nadużycie prawa podmiotowego	177	494
Rozdział XII. Przedawnienie roszczeń i terminy zawite	179	
§ 67. Istota przedawnienia	179	496
I. Pojęcie przedawnienia	179	496
II. Przedmiot przedawnienia	179	498
III. Zarzut przedawnienia	180	499
IV. Skutek przedawnienia	180	500
§ 68. Terminy przedawnienia	181	501
I. Długość terminu	181	501
II. Obliczanie terminu	182	503
III. Zawieszenie biegu przedawnienia	182	504
IV. Wstrzymanie zakończenia biegu przedawnienia	183	506
V. Przerwanie biegu przedawnienia	183	507
§ 69. Terminy zawite	184	509
Rozdział XIII. Ochrona praw podmiotowych	186	
§ 70. Uwagi wstępne	186	511
§ 71. Ochrona własna praw podmiotowych	186	512
I. Obrona konieczna	186	512
II. Stan wyższej konieczności	187	514

	Str.	Nb.
III. Dozwolona samopomoc	187	516
§ 72. Ochrona sądowa	188	517
I. Wszczęcie postępowania	188	517
II. Legitymacja procesowa	189	521
III. Ustalenie stanu faktycznego	190	522
IV. Ciężar dowodu	190	523
V. Domniemania	191	525
1. Domniemania faktyczne	191	525
2. Domniemania prawne	191	526
VI. Obrona pozwanego	192	529
VII. Orzeczenia sądowe	193	530
§ 73. Znaczenie dobrej i złej wiary	193	531

Część II. Prawo rzeczowe

Rozdział I. Ogólne wiadomości o prawie rzeczowym	197	
§ 1. Prawo rzeczowe w znaczeniu przedmiotowym i podmiotowym	197	533
§ 2. Podział praw rzeczowych	198	537
§ 3. Zasada <i>numerus clausus</i> praw rzeczowych	200	543
Rozdział II. Pojęcie własności	202	
§ 4. Ekonomiczne pojęcie własności	202	547
§ 5. Własność w znaczeniu prawnym	202	548
§ 6. Formy własności	203	550
I. Uwagi ogólne	203	550
II. Własność prywatna	204	551
III. Własność państwowa	205	554
IV. Własność samorządowa	206	560
Rozdział III. Treść i zakres prawa własności	209	
§ 7. Treść prawa własności	209	566
§ 8. Ustawowe granice prawa własności	212	578
§ 9. Przestrzenne granice własności nieruchomości	217	595
Rozdział IV. Nabycie i utrata prawa własności	220	
§ 10. Uwagi ogólne	220	601
§ 11. Pierwotne i pochodne nabycie własności	220	602
§ 12. Przeniesienie własności	221	605
I. Uwagi wstępne	221	605
II. Przeniesienie własności rzeczy ruchomych	221	606

	Str.	Nb.
III. Przeniesienie własności rzeczy ruchomej przez osobę nieuprawnioną do rozporządzania rzeczą	224	613
§ 13. Przeniesienie własności nieruchomości – uwagi ogólne	225	617
§ 14. Przeniesienie własności nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego	227	623
§ 15. Gospodarowanie nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa	229	628
I. Uwagi wstępne	229	628
§ 16. Ograniczenia nabywania nieruchomości przez cudzoziemców	230	633
§ 17. Zasiedzenie	231	637
I. Uwagi ogólne	231	637
II. Przedmiot zasiedzenia	232	640
III. Przestanki zasiedzenia	232	642
§ 18. Znalezienie rzeczy	234	649
§ 19. Zrzeczenie się własności nieruchomości i porzucenie rzeczy ruchomej	235	655
§ 20. Inne wypadki nabycia i utraty prawa własności	236	658
Rozdział V. Współwłasność	238	
§ 21. Pojęcie, rodzaje i ogólna charakterystyka współwłasności ...	238	661
§ 22. Źródła współwłasności	239	666
§ 23. Udział we współwłasności	240	667
§ 24. Zarząd rzeczą wspólną	240	669
I. Uwagi wstępne	240	669
II. Zarząd ustawowy	241	670
III. Zarząd umowny	242	674
IV. Zarząd sądowy	242	675
§ 25. Korzystanie z rzeczy wspólnej	243	676
§ 26. Zniesienie współwłasności	244	680
I. Uwagi wstępne	244	680
II. Tryby i sposoby zniesienia współwłasności	244	681
Rozdział VI. Własność lokali	246	
§ 27. Przedmiot odrębnej własności	246	687
§ 28. Istota odrębnej własności lokalu	246	689
§ 29. Sposoby ustanowienia odrębnej własności lokali	248	693
I. Umowa	248	693
II. Jednostronna czynność prawna	250	699
III. Orzeczenie sądowe	250	700

	Str.	Nb.
IV. Przekształcenie spółdzielczych praw do lokalu mieszkalnego	251	702
§ 30. Wspólnota mieszkaniowa	251	704
§ 31. Prawa i obowiązki właścicieli lokali	252	705
§ 32. Zarząd nieruchomością wspólną	254	710
Rozdział VII. Ochrona własności	257	
§ 33. Ogólna charakterystyka ochrony własności	257	718
§ 34. Roszczenie windykacyjne i negatoryjne	257	721
I. Roszczenie windykacyjne	257	721
II. Roszczenie negatoryjne	259	727
§ 35. Roszczenia uzupełniające	260	731
§ 36. Roszczenie posiadacza o zwrot nakładów	261	735
§ 37. Roszczenia związane z budową na cudzym gruncie	262	739
Rozdział VIII. Użytkowanie wieczyste	264	
§ 38. Uwagi wstępne	264	742
§ 39. Przedmiot i treść prawa użytkowania wieczystego	264	744
§ 40. Opłaty z tytułu użytkowania wieczystego	266	751
§ 41. Powstanie i ustanie użytkowania wieczystego	268	755
I. Ustanowienie użytkowania wieczystego	268	755
II. Wygaśnięcie użytkowania wieczystego i skutki z tym związane	269	759
§ 42. Przekształcenie użytkowania wieczystego w prawo własności	270	764
Rozdział IX. Ograniczone prawa rzeczowe	273	
§ 43. Pojęcie i ogólna charakterystyka praw rzeczowych ograniczonych	273	771
§ 44. Powstanie ograniczonych praw rzeczowych	274	776
§ 45. Zmiana treści ograniczonych praw rzeczowych	275	780
§ 46. Pierwszeństwo praw rzeczowych	275	781
§ 47. Wygaśnięcie ograniczonych praw rzeczowych	276	786
Rozdział X. Użytkowanie	278	
§ 48. Pojęcie i ogólna charakterystyka użytkowania	278	790
§ 49. Powstanie użytkowania	279	795
§ 50. Treść prawa użytkowania	280	797
§ 51. Wygaśnięcie użytkowania	280	801
§ 52. Użytkowanie przez osoby fizyczne	281	802
§ 53. Użytkowanie przez rolnicze spółdzielnie produkcyjne i inne osoby prawne	282	805

	Str.	Nb.
Rozdział XI. Służebności	285	
§ 54. Uwagi ogólne	285	811
§ 55. Służebności gruntowe	286	813
I. Pojęcie służebności gruntowych	286	813
II. Powstanie służebności gruntowych	286	814
III. Wygaśnięcie służebności gruntowych	287	818
§ 56. Służebności osobiste	288	819
I. Uwagi ogólne	288	819
II. Służebność mieszkania	288	820
§ 57. Służebność przesyłu	289	821
Rozdział XII. Spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu	292	
§ 58. Rodzaje ograniczonych praw rzeczowych w stosunkach spółdzielczych	292	826
§ 59. Powstanie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu	292	827
§ 60. Treść spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu	293	828
§ 61. Wygaśnięcie własnościowego prawa do lokalu	294	831
Rozdział XIII. Prawa zastawnicze	295	
§ 62. Uwagi ogólne	295	832
§ 63. Zastaw	296	834
I. Uwagi ogólne	296	834
II. Ustanowienie i wygaśnięcie zastawu	296	838
III. Zaspokojenie się z przedmiotu zastawu	297	842
§ 64. Zastaw rejestrowy	298	844
I. Uwagi ogólne	298	844
II. Ustanowienie zastawu rejestrowego i jego przedmiot ...	298	845
III. Zaspokojenie się z przedmiotu obciążonego zastawem rejestrowym	299	848
IV. Rejestr zastawów	300	849
§ 65. Hipoteka	300	851
I. Uwagi ogólne	300	851
II. Przedmiot hipoteki	301	854
III. Powstanie hipoteki i jej rodzaje	302	856
IV. Wygaśnięcie hipoteki	303	859
Rozdział XIV. Posiadanie	304	
§ 66. Pojęcie posiadania – uwagi ogólne	304	862
§ 67. Posiadanie rzeczy	304	863
I. Uwagi wstępne	304	863

	Str.	Nb.
II. Faktyczne władztwo nad rzeczą	305	865
III. Wola władania rzeczą	305	866
§ 68. Dzierżenie rzeczy	306	868
§ 69. Nabycie posiadania	306	869
I. Uwagi wstępne	306	869
II. Przeniesienie posiadania	307	870
III. Dziedziczenie posiadania	307	873
§ 70. Rodzaje posiadania	307	874
I. Posiadanie samoistne i zależne	307	874
II. Posiadanie w dobrej i w złej wierze	308	875
III. Posiadanie bez tytułu prawnego i z tytułem prawnym	308	877
IV. Posiadanie wadliwe i niewadliwe	309	878
§ 71. Domniemania związane z posiadaniem	309	879
I. Uwagi wstępne	309	879
II. Domniemanie posiadania samoistnego	309	880
III. Domniemanie ciągłości posiadania	309	881
IV. Domniemanie zgodności posiadania ze stanem prawnym	310	882
V. Domniemanie dobrej wiary	310	883
§ 72. Ochrona posiadania	310	884
I. Uwagi wstępne	310	884
II. Obrona konieczna	311	885
III. Dozwolona samopomoc	311	886
IV. Roszczenia posesoryjne	311	888
Rozdział XV. Księgi wieczyste	314	
§ 73. Uwagi ogólne	314	893
§ 74. Zasady ksiąg wieczystych	315	896
I. Domniemanie zgodności wpisu z rzeczywistym stanem prawnym	315	896
II. Rękojmia wiary publicznej ksiąg wieczystych	315	897
§ 75. Prowadzenie ksiąg wieczystych i ich struktura	317	901
§ 76. Ewidencja gruntów	318	907

Część III. Zobowiązania – część ogólna

Rozdział I. Istota zobowiązania	323	
§ 1. Pojęcie zobowiązania	323	912
§ 2. Strony stosunku zobowiązaniowego	324	915
§ 3. Przedmiot stosunku zobowiązaniowego	325	919
§ 4. Treść zobowiązania	326	921

	Str.	Nb.
§ 5. Wierzytelność	327	923
§ 6. Zobowiązania niezupelne	330	933
§ 7. Dług i odpowiedzialność	330	934
§ 8. Realizacja odpowiedzialności	331	936
Rozdział II. Świadczenie	334	
§ 9. Istota świadczenia	334	942
§ 10. Rodzaje świadczeń	336	947
§ 11. Świadczenie pieniężne	338	954
I. Zasada nominalizmu pieniężnego	338	954
II. Waloryzacja świadczeń pieniężnych	340	957
III. Zasada walutowości	342	964
§ 12. Odsetki	343	967
§ 13. Świadczenie odszkodowawcze	347	978
I. Źródła odpowiedzialności odszkodowawczej	347	978
II. Ustalenie wysokości odszkodowania	350	987
§ 14. Świadczenia w zobowiązaniach przemennych	356	1002
§ 15. Upoważnienie przemienne	357	1004
Rozdział III. Wielość dłużników lub wierzycieli	358	
§ 16. Zobowiązania podzielne i niepodzielne	358	1006
§ 17. Zobowiązania solidarne	360	1011
I. Wprowadzenie	360	1011
II. Solidarność dłużników	360	1012
III. Solidarność wierzycieli	362	1017
IV. Źródła solidarności	363	1020
V. Solidarność nieprawidłowa (<i>in solidum</i>)	363	1021
Rozdział IV. Umowy jako źródło zobowiązań	364	
§ 18. Ogólna charakterystyka źródeł stosunku zobowiązaniowego	364	1022
§ 19. Rodzaje umów	365	1023
I. Uwaga wstępna	365	1023
II. Umowy zobowiązujące i rozporządzające	365	1024
III. Umowy jednostronnie i dwustronnie zobowiązujące oraz wzajemne	365	1025
IV. Umowy konsensualne i realne	366	1027
V. Umowy nazwane, nienazwane, mieszane	366	1028
VI. Umowy związane z obrotem gospodarczym	368	1030
VII. Umowy z udziałem konsumentów	368	1031
1. Uwagi wstępne	368	1031
2. Umowy zawierane poza lokalem przedsiębiorstwa ...	369	1034

	Str.	Nb.
3. Umowy zawierane na odległość	372	1041
§ 20. Zasada swobody umów	377	1053
I. Istota swobody umów	377	1053
II. Zakres swobody umów	378	1057
III. Szersze pojmowanie zasady swobody umów	383	1069
§ 21. Zawieranie umów	384	1073
I. Uwaga wstępna	384	1073
II. <i>Culpa in contrahendo</i>	385	1074
III. Umowa przedwstępna	388	1082
IV. Wzorce umowne	390	1091
§ 22. Umowy a osoba trzecia	395	1100
I. Uwaga wstępna	395	1100
II. Umowa o świadczenie przez osobę trzecią	395	1101
III. Umowa o zwolnienie dłużnika z obowiązku świadczenia	396	1103
IV. Umowa na rzecz osoby trzeciej	396	1105
§ 23. Dodatkowe zastrzeżenia umowne	397	1107
I. Uwaga wstępna	397	1107
II. Zadatek	397	1108
III. Umowne prawo odstąpienia od umowy	398	1111
IV. Odstępne	399	1115
V. Kara umowna	400	1116
Rozdział V. Bezpodstawne wzbogacenie	402	
§ 24. Zasady generalne	402	1121
§ 25. Nienależne świadczenie	404	1127
§ 26. Niegodziwe świadczenie	405	1130
§ 27. Świadczenia z gry i zakładu	406	1132
§ 28. Zbieg roszczeń	406	1134
Rozdział VI. Czynы niedozwolone	408	
§ 29. Pojęcie czynu niedozwolonego	408	1136
§ 30. Przesłanki odpowiedzialności	409	1140
§ 31. Zasady odpowiedzialności	410	1142
I. Uwagi wstępne	410	1142
II. Zasada winy	410	1143
III. Zasada ryzyka	411	1145
IV. Zasada słuszności	412	1149
§ 32. Odpowiedzialność za własne czynы	413	1151
I. Generalna formuła deliktu	413	1151
II. Wina	413	1152
III. Okoliczności wyłączające odpowiedzialność	415	1161

	Str.	Nb.
IV. Współsprawstwo, współodpowiedzialność	416	1165
§ 33. Odpowiedzialność za cudze czyny	417	1166
I. Odpowiedzialność za niepoczytalnych	417	1166
II. Odpowiedzialność za osoby, którym powierzono wykonanie czynności	418	1171
III. Odpowiedzialność za podwładnego	419	1174
§ 34. Odpowiedzialność odszkodowawcza za funkcjonowanie władzy publicznej	419	1177
I. Uwagi wstępne	419	1177
II. Konstytucyjne podstawy odpowiedzialności	420	1178
III. Podstawy odpowiedzialności według KC	422	1185
1. Uwagi wstępne	422	1185
2. Przedmiotowy zakres odpowiedzialności	422	1186
3. Podmiotowy zakres odpowiedzialności	423	1189
4. „Niezgoda z prawem” działania lub zaniechania	425	1196
5. Zasada bezprawności	427	1200
6. Szkoda	427	1201
7. Odpowiedzialność za wydanie aktu normatywnego ...	428	1202
8. Odpowiedzialność za prawomocne orzeczenie	429	1206
9. Odpowiedzialność za ostateczną decyzję administracyjną	432	1210
10. Odpowiedzialność za niewydanie orzeczenia	433	1214
11. Odpowiedzialność za niewydanie decyzji administracyjnej	436	1219
12. Odpowiedzialność za niewydanie aktu normatywnego ...	437	1222
13. Odpowiedzialność na zasadzie słuszności	438	1225
14. Regulacje międzyczasowe	438	1226
§ 35. Odpowiedzialność za zwierzęta i rzeczy	439	1227
I. Odpowiedzialność za zwierzęta	439	1227
II. Odpowiedzialność za wyrzucenie, wylanie lub spadnięcie czegoś z pomieszczenia	439	1230
III. Odpowiedzialność za zawalenie się budowli	440	1232
§ 36. Odpowiedzialność za szkody wyrządzone w związku z użyciem sił przyrody	440	1233
I. Odpowiedzialność za ruch przedsiębiorstwa	440	1233
II. Odpowiedzialność za ruch mechanicznych środków komunikacji	441	1237
§ 37. Naprawienie szkody na osobie	442	1239
§ 38. Zadośćuczynienie pieniężne za krzywdę	443	1241
§ 39. Przedawnienie roszczeń z tytułu czynów niedozwolonych	444	1243

	Str.	Nb.
Rozdział VII. Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny	446	
§ 40. Uwaga wstępna	446	1244
§ 41. Odpowiedzialność za szkodę	446	1245
Rozdział VIII. Wykonanie zobowiązań	452	
§ 42. Generalna zasada należytego wykonania zobowiązań	452	1259
§ 43. Osoby uczestniczące w wykonaniu zobowiązania	453	1265
§ 44. Przedmiot wykonania	455	1272
I. Jakość świadczenia	455	1272
II. Wykonanie częściowe	456	1275
III. Zmiana przedmiotu świadczenia	457	1277
IV. Zarachowanie świadczenia	458	1280
§ 45. Miejsce wykonania zobowiązań	459	1283
§ 46. Czas wykonania zobowiązań	460	1286
§ 47. Wykonanie zobowiązań z umów wzajemnych	462	1290
§ 48. Wpływ zmiany okoliczności na zobowiązania	463	1293
Rozdział IX. Odpowiedzialność z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania	465	
§ 49. Uwagi wstępne	465	1298
§ 50. Przesłanki odpowiedzialności kontraktowej	466	1299
I. Generalna formuła odpowiedzialności	466	1299
II. Okoliczności, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność	467	1302
§ 51. Niemożliwość świadczenia	470	1310
§ 52. Opóźnienie i zwłoka dłużnika	473	1316
§ 53. Usunięcie wadliwości świadczenia	476	1326
§ 54. Zwłoka wierzyciela	476	1328
Rozdział X. Wygaśnięcie zobowiązań	478	
§ 55. Zasada ogólna	478	1331
§ 56. Świadczenie w miejsce wypełnienia	478	1332
§ 57. Odnowienie	479	1334
§ 58. Potrącenie	480	1336
§ 59. Złożenie do depozytu sądowego	482	1345
§ 60. Zwolnienie z długu	484	1349
§ 61. Rozwiązanie stosunku prawnego	485	1353
§ 62. Inne przypadki wygaśnięcia zobowiązań	486	1357

	Str.	Nb.
Rozdział XI. Przejście praw i obowiązków wynikających z zobowiązań	487	
§ 63. Uwagi wstępne	487	1358
§ 64. Zmiana wierzyciela	488	1361
§ 65. Wstąpienie osoby trzeciej w prawa zaspokojonego wierzyciela	491	1371
§ 66. Zmiana dłużnika	492	1375
§ 67. Przystąpienie do długu	494	1381
Rozdział XII. Ochrona wierzyciela w razie niewypłacalności dłużnika	496	
§ 68. Uwagi wstępne	496	1383
§ 69. Roszczenia pauliańskie	497	1385
Część IV. Zobowiązania – część szczegółowa		
Rozdział I. Systematyka części szczegółowej		
Księgi trzeciej KC	501	
§ 1. Kryterium wyodrębnienia części szczegółowej zobowiązań ...	501	1390
§ 2. Usystematyzowanie instytucji części szczegółowej zobowiązań	503	1397
Rozdział II. Umowy przenoszące prawa	505	
§ 3. Sprzedaż	505	1400
I. Pojęcie i zasady ogólne	505	1400
II. Rękojmia za wady	514	1418
III. Gwarancja jakości	518	1426
IV. Szczególne rodzaje sprzedaży	519	1428
§ 4. Zamiana	523	1440
§ 5. Darowizna	524	1443
§ 6. Przekazanie nieruchomości	526	1450
§ 7. Dostawa	528	1454
§ 8. Kontraktacja	530	1456
Rozdział III. Umowy dotyczące korzystania z rzeczy	533	
§ 9. Najem	533	1460
§ 10. Dzierżawa	543	1477
§ 11. Użyczenie	545	1481
§ 12. Umowa leasingu	546	1484
Rozdział IV. Umowy dotyczące świadczenia usług oraz prowadzenie cudzych spraw bez zlecenia	548	
§ 13. Zlecenie	548	1487

	Str.	Nb.
§ 14. Prowadzenie cudzych spraw bez zlecenia	551	1498
§ 15. Umowa o dzieło oraz umowa o roboty budowlane	552	1501
§ 16. Przechowanie i odpowiedzialność utrzymujących hotele i podobne zakłady	558	1518
§ 17. Umowa składu	561	1527
§ 18. Umowa agencyjna	564	1535
§ 19. Umowa komisu	570	1546
§ 20. Umowa przewozu	572	1550
§ 21. Umowa spedycji	575	1559
Rozdział V. Umowy dotyczące stosunków kredytowych	578	
§ 22. Pożyczka	578	1565
§ 23. Umowa kredytowa	579	1567
§ 24. Umowa rachunku bankowego	580	1568
Rozdział VI. Stosunki gwarancyjne	583	
§ 25. Poręczenie	583	1571
§ 26. Gwarancja bankowa	585	1576
Rozdział VII. Umowy alimentacyjne	586	
§ 27. Renta	586	1578
§ 28. Dożywocie	587	1581
Rozdział VIII. Umowy losowe	589	
§ 29. Umowa ubezpieczenia	589	1585
§ 30. Gry i zakłady	599	1602
Rozdział IX. Umowy współdziałania gospodarczego – wzmianka o spółkach	603	
Rozdział X. Umowne usuwanie niepewności w zakresie istnienia i treści stosunków między stronami – ugoda	610	
Rozdział XI. Przyrzeczenie publiczne	611	
Rozdział XII. Przekaz i papiery wartościowe	613	
§ 31. Przekaz	613	1632
§ 32. Papiery wartościowe (ogólna wzmianka)	614	1633
Część V. Prawo spadkowe		
Rozdział I. Podstawowe pojęcia prawa spadkowego	621	
§ 1. Prawo spadkowe	621	1638

	Str.	Nb.
§ 2. Spadek	622	1642
§ 3. Dziedziczenie	624	1647
§ 4. Przesłanki dziedziczenia	625	1648
I. Uwaga wstępna	625	1648
II. Powołanie do spadku	625	1649
III. Kwalifikacje osobiste spadkobiercy	626	1652
IV. Wola przyjęcia spadku	627	1655
§ 5. Otwarcie spadku	628	1657
Rozdział II. Zasady dziedziczenia ustawowego	629	
§ 6. Krag spadkobierców ustawowych	629	1660
§ 7. Dziedziczenie spadkobierców pierwszej grupy	630	1662
§ 8. Dziedziczenie spadkobierców drugiej grupy	632	1670
§ 9. Dziedziczenie spadkobierców trzeciej grupy	633	1671
§ 10. Dziedziczenie spadkobierców czwartej grupy	634	1673
§ 11. Dziedziczenie spadkobierców piątej grupy	635	1675
§ 12. Dziedziczenie gminy i Skarbu Państwa	635	1676
Rozdział III. Zasady dziedziczenia testamentowego	636	
§ 13. Testament	636	1678
I. Pojęcie testamentu	636	1678
II. Przesłanki ważności testamentu	636	1680
III. Formy testamentu	638	1684
IV. Świadkowie testamentu	640	1692
V. Odwołanie testamentu	641	1695
VI. Wykładnia testamentu	641	1698
§ 14. Rozrządzenia testamentowe	642	1700
I. Uwaga wstępna	642	1700
II. Powołanie spadkobiercy	642	1701
III. Zapis zwykły (legat)	644	1708
III ¹ . Zapis windykacyjny	645	1710a
IV. Polecenie	647	1711
V. Wykonawca testamentu	647	1712
Rozdział IV. Sytuacja prawna spadkobiercy	649	
§ 15. Oświadczenie o przyjęciu lub odrzuceniu spadku	649	1713
I. Skutki prawne oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku	649	1713
II. Transmisja	652	1721
III. Względna bezskuteczność odrzucenia spadku	652	1723
§ 16. Stwierdzenie nabycia spadku lub przedmiotu zapisu windykacyjnego oraz poświadczenie dziedziczenia	653	1725

	Str.	Nb.
§ 17. Ochrona dziedziczenia	658	1737
§ 18. Odpowiedzialność za długi spadkowe	659	1739
Rozdział V. Zachowek	662	
§ 19. Rezerwa a zachowek	662	1745
§ 20. Osoby uprawnione do zachowku	662	1747
§ 21. Osoby zobowiązane z tytułu zachowku	663	1749
§ 22. Wysokość zachowku	664	1752
§ 23. Wydziedziczenie	666	1756
Rozdział VI. Wspólność majątku spadkowego i dział spadku ...	667	
§ 24. Wspólność majątku spadkowego	667	1758
§ 25. Dział spadku	668	1760
I. Uwagi wstępne	668	1760
II. Tryb działu spadku	669	1764
III. Umowny dział spadku	669	1765
IV. Sądowy dział spadku	670	1769
V. Zaliczanie darowizn i zapisów windykacyjnych	671	1774
Rozdział VII. Umowy dotyczące spadku	673	
§ 26. Uwagi wstępne	673	1778
§ 27. Zbycie spadku	673	1779

Część VI. Prawo rodzinne

Rozdział I. Wiadomości wstępne	679	
§ 1. Przedmiot prawa rodzinnego i jego systematyka	679	1785
I. Normatywne ujęcie rodziny	679	1785
II. Istota pokrewieństwa	680	1789
III. Powinowactwo i jego prawnorodzinne znaczenie	681	1793
IV. Systematyka polskiego prawa rodzinnego	682	1795
V. Próba określenia przedmiotu prawa rodzinnego	682	1797
§ 2. Źródła polskiego prawa rodzinnego	683	1800
Rozdział II. Małżeństwo	685	
§ 3. Zawarcie małżeństwa	685	1802
I. Sposoby zawarcia małżeństwa	685	1802
1. Potencjalne warianty skutecznego zawarcia małżeństwa świeckiego	685	1802
2. Procedura zawierania małżeństwa	686	1805
II. Systematyka przesłanek zawarcia małżeństwa	692	1823
III. Przesłanki konstytuujące małżeństwo	693	1826

	Str.	Nb.
1. Przesłanki wspólne dla obu trybów zawarcia małżeństwa.....	693	1826
2. Dodatkowe wymogi odnoszące się do małżeństwa świeckiego zawieranego w trybie wyznaniowym	697	1840
3. Problematyka nieistnienia małżeństwa	698	1843
IV. Zakazy zawarcia małżeństwa	698	1844
V. Przesłanki formalno-porządkowe	699	1849
§ 4. Unieważnienie małżeństwa	700	1851
I. Podstawy unieważnienia małżeństwa	700	1851
1. Wprowadzenie	700	1851
2. Naruszenie zakazów zawarcia małżeństwa	700	1852
3. Zawarcie małżeństwa pod wpływem wady oświadczenia woli	701	1853
4. Nieprawidłowe wykorzystanie instytucji pełnomocnictwa	703	1860
II. Wybrane kwestie proceduralne	704	1862
1. Tryb i właściwość rzeczowa sądu	704	1862
2. Problem legitymacji	704	1863
3. Unieważnienie małżeństwa po jego ustaniu	705	1865
III. Skutki unieważnienia małżeństwa	705	1866
§ 5. Treść prawna stosunku małżeństwa	706	1869
I. Założenia ogólne	706	1869
II. Niemajątkowe obowiązki i prawa małżonków	707	1871
III. Majątkowe obowiązki i prawa niezależne od istniejącego między małżonkami ustroju	708	1875
IV. Relacje między małżonkami zależne od istniejącego między nimi ustroju majątkowego	710	1881
1. Pojęcie małżeńskiego ustroju majątkowego i jego rodzaje	710	1881
2. Ustrój wspólności ustawowej	712	1886
3. Odrębności ustrojów umownych	719	1906
§ 6. Ustanie małżeństwa	721	1909
I. Ogólnie o przyczynach ustania małżeństwa	721	1909
II. Śmierć małżonków	721	1910
III. Rozwiązanie małżeństwa przez rozwód	722	1914
1. Przesłanki rozwodowe	722	1914
2. Instrumenty ochrony integralności rodziny stosowane w toku postępowania rozwodowego	724	1922
3. Orzeczenia zabezpieczające w toku postępowania rozwodowego	725	1924
4. Treść rozstrzygnięcia w sprawie rozwodowej i dopuszczalność jego zmiany	726	1926
5. Nazwisko małżonków po rozwodzie	729	1938

	Str.	Nb.
§ 7. Separacja	730	1939
I. Uwagi wstępne	730	1939
1. Separacja jako zjawisko faktyczne i jako instytucja prawna	730	1939
2. Separacja a rozwód	731	1942
II. Przesłanki orzeczenia separacji	732	1945
III. Wybrane kwestie proceduralne	732	1947
IV. Skutki orzeczonej separacji	733	1950
1. Zasada podstawowa	733	1950
2. Treść prawnego stosunku małżeństwa po orzeczeniu separacji	734	1952
V. Zniesienie separacji	736	1954
1. Przesłanka, tryb i właściwość rzeczowa sądu	736	1954
2. Skutki postanowienia znoszącego separację	737	1956
Rozdział III. Pokrewieństwo i powinowactwo	739	
§ 8. Wprowadzenie	739	1961
§ 9. Ustalenie i zaprzeczenie macierzyństwa	739	1962
§ 10. Ustalenie ojcostwa	741	1965
I. Sposoby ustalenia ojcostwa w ogólności	741	1965
II. Domniemanie małżeńskiego pochodzenia dziecka	741	1966
III. Uznanie ojcostwa	743	1971
IV. Sądowe ustalenie ojcostwa	745	1977
V. Uwaga końcowa	746	1981
§ 11. Stosunki między rodzicami a dziećmi	746	1982
I. Ogólna systematyka prawnorodzinnych stosunków między rodzicami a dziećmi	746	1982
II. Władza rodzicielska	748	1987
1. Podmioty	748	1987
2. Treść prawna (atrybuty)	749	1990
3. Wykonywanie	750	1993
4. Formy ingerencji sądu	752	1997
III. Kontakty rodziców z dziećmi	754	2005
IV. Alimentowanie się dzieci i rodziców	756	2008
§ 12. Alimentacja dalszych krewnych	757	2011
I. Uprawnieni i zobowiązani – kolejność obowiązku	757	2011
II. Przesłanki alimentacji	758	2015
III. Roszczenia matki dziecka związane z ciążą i porodem ...	759	2019
IV. Ochrona roszczeń i świadczeń alimentacyjnych	760	2022
Rozdział IV. Przysposobienie	762	
§ 13. Powstanie węzła adopcji	762	2025
I. Wprowadzenie	762	2025

	Str.	Nb.
II. Przesłanki adopcji	762	2026
1. Systematyka przesłanek adopcyjnych	762	2026
2. Wymogi odnoszące się do adoptowanego dziecka ...	762	2027
3. Przesłanki dotyczące przysposabiającego	763	2028
4. Zgoda rodziców	763	2030
5. Zgoda innych podmiotów	764	2033
6. Rola sądu opiekuńczego	765	2035
§ 14. Rodzaje przysposobienia	765	2036
I. Konstatacja ogólna	765	2036
II. Podmiotowe typy adopcji	765	2037
III. Przedmiotowe rodzaje przysposobienia	767	2041
1. Adopcja pełna zwykła	767	2041
2. Przysposobienie całkowite	768	2044
3. Adopcja niepełna	768	2045
§ 15. Zniesienie stosunku przysposobienia	769	2047
I. Rozwiązanie adopcji	769	2047
II. Ponowne przysposobienie dziecka	770	2051
Rozdział V. Opieka i kuratela	771	
§ 16. Powstanie, treść prawna i ustanie opieki	771	2052
I. Przypadki ustanowienia opieki	771	2052
II. Tryb ustanowienia opieki	772	2055
III. Prawna treść opieki	773	2061
IV. Sprawowanie opieki	774	2063
V. Zwolnienie opiekuna	775	2068
VI. Przyczyny i skutki ustania opieki	776	2070
§ 17. Kuratela	776	2072

Część VII. Prawo własności intelektualnej

Rozdział I. Wprowadzenie	781	
§ 1. Pojęcie własności intelektualnej	781	2076
§ 2. Systematyka oraz źródła prawa własności intelektualnej ...	784	2081
I. Uwagi ogólne	784	2081
II. Uregulowanie wewnętrzne	786	2085
III. Regulacja międzynarodowa prawa własności intelektualnej	790	2095
Rozdział II. Prawo autorskie	796	
§ 3. Wprowadzenie	796	2107
§ 4. Utwór	799	2110
§ 5. Podmioty prawa autorskiego	808	2117

	Str.	Nb.
§ 6. Treść prawa autorskiego	811	2122
§ 7. Autorskie prawa osobiste oraz ich ochrona	812	2124
§ 8. Autorskie prawa majątkowe	814	2128
§ 9. Ustawowe ograniczenia praw autorskich	816	2132
§ 10. Ochrona autorskich praw majątkowych	819	2138
§ 11. Przejście i korzystanie z autorskich praw majątkowych	823	2142
§ 12. Ochrona wizerunku, adresata korespondencji i tajemnicy źródeł informacji	831	2161
§ 13. Prawa pokrewne	832	2165
§ 14. Fundusz Promocji Twórczości. Komisja Prawa Autorskiego i organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi	838	2177
§ 15. Ochrona <i>sui generis</i> baz danych	846	2188
Rozdział III. Prawo własności przemysłowej	851	
§ 16. Prawo patentowe, prawo wynalazcze i prawo własności przemysłowej	851	2195
§ 17. Urząd Patentowy RP	854	2201
§ 18. Rzecznicy patentowi	858	2208
§ 19. Wynalazek	861	2213
§ 20. Wynalazek tajny	874	2244
§ 21. Wzór użytkowy	875	2246
§ 22. Projekt racjonalizatorski	875	2248
§ 23. Wzory przemysłowe	876	2252
§ 24. Znak towarowy	880	2259
§ 25. Oznaczenia geograficzne	887	2275
§ 26. Topografia układów scalonych	890	2282
§ 27. Zwalczanie nieuczciwej konkurencji oraz ochrona konkurencji	894	2293
Indeks rzeczowy	905	